

Η ΟΛΙΓΟΧΡΟΝΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΘΑΣΟΥ ΤΟ 1828

Κωνσταντίνος Ι. Χιόνης

Κατά την επανάσταση του 1821 οι Θάσιοι δεν προχώρησαν σε σφαγές Τούρκων, γι' αυτό και οι Τούρκοι δεν προέβησαν σε αντεκδικήσεις, όταν επανήλθαν στο νησί μετά από εξάμηνο. Ο πρόεδρος και οπλαρχηγός του νησιού Χατζηγιώργης Μεταξάς, κάτω από την πίεση των ένοπλων Ελλήνων που είχαν αποβιβάσει τα Ψαριανά πλοία, αναγκάστηκε να κηρύξει την επανάσταση, καίτοι εγνώριζε ότι η Θάσος ήταν εκτεθειμένη στα τουρκικά στίφη των απέναντι ακτών.

Η επανάσταση άρχισε τον Ιούνιο του 1821 και έληξε άδοξα με υποταγή των Θασίων το Δεκέμβριο του ίδιου έτους. Ο ίδιος ο Χατζηγιώργης Μεταξάς υπέδειξε στους συμπατριώτες του να ρίξουν όλο το βάρος της εξέγερσης σ' αυτόν και να ισχυρισθούν ότι τους παρέσυρε στο επαναστατικό αυτό κίνημα. Ο ίδιος ακόμα με μερικά παλικάρια του πήρε το δρόμο της εξορίας. Τα παλικάρια αυτά είχαν πρωτοστατήσει στο κίνημα και είχαν εκτεθεί στους Τούρκους, γι' αυτό και ακολούθησαν τον αρχηγό τους για να αποφύγουν τις συνέπειες. Ένα από τα παλικάρια αυτά ήταν και ο Σωτήρης Δημητρίου, που τον συναντήσαμε να αγωνίζεται στο σώμα των Θετταλομακεδόνων του Καρατάσου¹. Στο ίδιο σώμα υπηρέτησε και ο Θωμάς Γεωργίου, ένας άλλος Θάσιος αγωνιστής, που υπήρξε μάλιστα και καπετάνιος στο σώμα του Καρατάσου². Ένας τρίτος, ο Αυγερινός Βάγιας, που σακατεύτηκε στις μάχες που έλαβε μέρος, επαιτούσε το 1829 στην Αίγινα³. Η μελλοντική έρευνα ίσως φέρει στο φως και άλλα ονόματα Θασίων αγωνιστών.

Κι ενώ οι Θάσιοι αγωνίζονται στη νότια Ελλάδα, η ίδια η Θάσος παρέμεινε αδρανής καθ' όλη τη διάρκεια του αγώνα. Μόνο στις αρχές του 1828 παρατηρείται

1. Κων/νου Χιόνη, Σωτήριος Δημητρίου, ένας Θάσιος αγωνιστής του 1821, Πρακτικά Α' Διεθνούς Συνεδρίου Βαλκανικών Σπουδών, Καβάλα 2004, τ. Α', σ. 325-332. Βλ. το ίδιο άρθρο και στο περ. «Θασιακά», τ. 11 (1998-2000), σ. 341-347.

2. Κων/νου Χιόνη, Θωμάς Γεωργίου, ένας Θάσιος οπλαρχηγός στον αγώνα του 1821, «Θασιακά» τ. 12 (2001-2003), σ. 737-758.

3. ΓΑΚ, Γενικών φροντιστήριον, φακ. 30, 11/12-1-1829. Βλ. και Κώστα Χιόνη, Ένας Θάσιος αγωνιστής, επαίτης το 1829, εφ. «Θασίων γη», αρ. φ. 197/1-7-2006.

αν η παρουσία του οφείλεται σε πειρατική επιδρομή ή σε πρόσκληση των Θασίων. Γεγονός είναι ότι στις 20-1-1828 υψώνεται η χριστιανική σημαία στη Θάσο⁵, ενέργεια που έγινε με σύμπραξη των εντοπίων μετά του καπετάν Αποστολάρα. Δε γνωρίζουμε βέβαια ούτε πώς ούτε πότε επιτεύχθηκε η σύμπραξη αυτή, ούτε αν οι Θάσιοι έπεισαν τον καπετάν Αποστολάρα να προβεί στην απελευθέρωση του νησιού, ή αν ο καπετάν Αποστολάρας τους Θασίους. Προσωπικά πιστεύω ότι βασικό ρόλο από μέρους των Θασίων θα έπαιξε ο Δημήτρης Χατζηγιαξής ή Δημητρουδής, ένθερμος πατριώτης και υποστηρικτής της ιδέας της απελευθέρωσης του νησιού. Θετός γιος του προέδρου και οπλαρχηγού της Θάσου Χατζηγιώργη Μεταξά, ο οποίος είχε κηρύξει την επανάσταση του 1821 στη Θάσο, συμμετείχε σ' αυτήν και ακολούθησε τον πατέρα του στην εξορία. Σε βιογραφικό σημείωμα του Κυαξάρη Χατζηγιαξή, γιου του Δημητρίου, αναφέρεται: «... ο πατήρ αυτού υπήρξε εις εκ των όσων επάνω εις την ιδίαν αυτού πατρίδα ήρχισεν τον ιερόν αγώνα· αυτός τον επροστάτευσεν όσον καιρόν διήρκησεν εκεί μετά και άλλων τινών εκ των προυχόντων· πρώτος όλων συνεισέφερεν και περισσότερον άλλων εις τας κατ' έτος γενομένας διά το γένος συνεισφοράς και άλλα όσα η πατρίς διά την υπόθεσιν ταύτην κατέβαλλεν έως το καιρόν του Κυβερνήτου· εις δε τον καιρόν του Κυβερνήτου διακινδύνευσε την ζωήν αυτού· απελθών αντίπερα της πατρίδος του μέ τινας των Ψαριανών Ελλήνων πολλές ημέρας και εφόρτωνε εδώδια διά να μετακομισθούν εις την ελευθέρα πατρίδα, όπου ην παντελής έλλειψις τούτων...»⁶. Η άποψή μου για το ρόλο του Δημ. Χατζηγιαξή ή Δημητρουδή στην ανάληψη του έργου της στρατιωτικής επιχείρησης από τον καπετάν Αποστολάρα στο νησί, ενισχύεται και από το γεγονός ότι οι από 17-2-1828 και 3-3-1828 αναφορές, που απευθύνονται από τους Θασίους στον Ι. Καποδίστρια και Δ. Σταγειρίτη, έχουν γραφεί από το Δ. Χατζηγιαξή ή Δημητρουδή⁷. Τούτο διαπιστώνεται από το γραφικό χαρακτήρα τους, που ξεχωρίζει αμέσως, γιατί δεν απαιτούνται ειδικές γραφολογικές γνώσεις για να προβεί κάποιος σ' αυτή τη διαπίστωση.

Εκείνο που προκαλεί εντύπωση είναι η καθυστέρηση της εξέγερσης που παρατηρείται. Γιατί, ενώ υψώνεται η χριστιανική σημαία στις 20-1-1828, η στρατιωτική επιχείρηση γίνεται πολύ αργότερα, μετά από ένα εικοσαήμερο, αφού η πολιορκία του Λιμένα γίνεται στις 9-2-1828 και η παράδοση των Τούρκων στις 11-2-1828. Ποιος είναι ο λόγος της καθυστέρησης αυτής; Γιατί αφήνονται να συγκεντρωθούν οι Τούρκοι στο Λιμένα με κίνδυνο να καταφθάσουν σε βοήθεια τουρκικές δυνάμεις από τις αντίπερα ακτές; Η καθυστέρηση βέβαια έχει την εξήγησή της. Ο καπετάν Αποστολάρας βρίσκεται ήδη στη Θάσο στις 15-1-1828. Στις 20-1-1828 υψώνεται η

5. Παράρτημα, αρ. εγ. 17.

6. Δημητρίου Στρατή, Μαρτυρίες για τη νεώτερη ιστορία της Θάσου, «Θασιακά», τ. 11 (1998-2000), σ. 271, αρ. εγ. 5.

7. Παράρτημα, αρ. εγ. 2, 3 και 17.

Από τα δημοσιευόμενα έγγραφα ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι δύο αναφορές που απευθύνονται από τους οπλαρχηγούς στον Ι. Καποδίστρια και Δ. Σταγειρίτη. Η πρώτη υπογράφεται και σφραγίζεται από τους οπλαρχηγούς Αποστολάρα, Στηριανό, Αθανάση και Γιαννάκη Στιαστιαρόνη, ενώ η δεύτερη φέρει και πέμπτη σφραγίδα και υπογραφή, ήτοι προστίθεται και το όνομα του Θανάση Κασανδριανού. Στην πρώτη οι τέσσερις οπλαρχηγοί αναφέρουν στον Ι. Καποδίστρια: «... ἐκινήσαμεν με το στρατιωτικόν μας, επαείσαμεν και επλοκάραμεν τους εχθρούς εις τόπον οπό ονομάζεται Λιμένας· έχει δυνάμεις, μαγαζία και πύργους γύρωθεν, ταμπούρια με τοίχον και τάμπιγισ με κανόνια απαρασάλευτα· τους επερικινλώσαμεν διά θαλάσσης και διά ξηράς· δεν μας έριξαν ούτε ένα τουφέκι, παρά ευθύς επροσκύνησαν· την ώραν από διετρίβαμεν εις αυτό έφθασεν εν πλοιάριον εδικόν μας από νήσον Σκόπελον, το οποίον μας έφερεν την χαροποιάν είδησιν του πανεκλαμβάνοτάτου... οι εχθροί έβλεπον οφθαλμοφανώς όσον εκείνοι από ήτον κλεισμένοι τόσον και αντίπερα πλησίον από είναι αρκετοί φύλαγον την παραθαλάσσιον· εις τας ένδεκα, ν. 11, του Φεβρουαρίου εμβήκαμεν εις το Λιμένα· τους μεν Τούρκους τους εβάναμεν εις τα πλοιάρια και τους εστείλαμεν εις την Καβάλαν ομού με τα φιλά άρματα τους, τον αγά τους όμως με πέντε, ν. 5, ανθρώπους τους εκρατήσαμεν και τους έχομεν φυλαγμένους»¹⁷. Στη συνέχεια παρακαλείται ο Κυβερνήτης από τους οπλαρχηγούς να τους ερμηνεύει και να τους προστάζει πάνω σε πολιτικά και στρατιωτικά θέματα και να τους εφοδιάζει με πολεμοφόδια και τρόφιμα επιτρέποντας στα ελληνικά πλοία να μεταφέρουν στο νησί είδη πρώτης ανάγκης για να οικονομεύεται ο λαός¹⁸.

Τα ίδια αναφέρουν οι οπλαρχηγοί και στο Δ. Σταγειρίτη, στον οποίον παρέχουν την πληρεξουσιότητα να φροντίζει για τα πολιτικά και στρατιωτικά του νησιού και να οικονομεί τα πάντα «ως καθώς είναι το πρέπον»¹⁹. Τον παρακαλούν μάλιστα να προσφέρει για λογαριασμό τους έως 50 χιλιάδες προκειμένου ν' αναλάβουν τις προσόδους του νησιού²⁰.

Εξίσου ενδιαφέρουσες είναι και οι αναφορές που απευθύνονται από τους Θασίους στον Ι. Καποδίστρια και Δ. Σταγειρίτη. Περιγράφουν κι αυτοί το γεγονός της απελευθέρωσης της Θάσου στον Ι. Καποδίστρια και τον παρακαλούν να φροντίσει για την προστασία τους και την προμήθειά τους με εφόδια, ζαχιρέδες και βρώματα²¹. Την ίδια παράκληση υποβάλλουν και στο Δ. Σταγειρίτη, τον οποίον θεωρούν, οπλαρχηγοί και Θάσιοι, ως κυβερνήτη τους. Χαρακτηριστικά είναι τα όσα αναγράφονται στην από 17-2-1828 αναφορά τους: «... έστω γνωστόν εις την λογιότη σου

17. Παράρτημα, αρ. εγ. 4.

18. Παράρτημα, αρ. εγ. 4.

19. Παράρτημα, αρ. εγ. 5.

20. Παράρτημα, αρ. εγ. 5.

21. Παράρτημα, αρ. εγ. 2.

Δο αὐτὸς καὶ ἄλλοι ἐξ ὧν ἡγοῦμαι.
 καὶ Αἰετοῦ Κεραυρὸς καὶ καὶ
 ἐξ ὧν καὶ ἡγοῦμαι ἐν τῇ θάσσῃ,
 ἐξ ὧν καὶ ἡγοῦμαι ἐξ ὧν
 καὶ ἡγοῦμαι καὶ ἡγοῦμαι
 καὶ ἡγοῦμαι καὶ ἡγοῦμαι
 καὶ ἡγοῦμαι καὶ ἡγοῦμαι
 καὶ ἡγοῦμαι καὶ ἡγοῦμαι

Η από 3-3-1828 εγκύκλιος του Ι. Καποδίστρια προς το ναύαρχο Α. Μιαούλη. Υπογράφεται από τον Κυβερνήτη και από το Γεν. Γραμματέα της Επικρατείας Σπ. Τρικούτη. Το απόσπασμα από την εγκύκλιο που αναφέρεται στη Θάσο.

ΕΓΓΡΑΦΑ

1³⁴

1828 Φεβρουαρίου 6

Εξοχώτατε Κυβερνήτα!

Οι υπογεγραμμένοι, απεσταλμένοι πληρεξούσιοι από την κοινότητα της νήσου μας Θάσου, με άλλην μας εξηγήσαμεν την ευχαρίστησίν μας και τας υποκλίσεις μας, του να καταταχθώμεν και ημεῖς εἰς τὴν ολομέλειαν τοῦ ἔθνους, το οποίον, ἀν καὶ ἐξ ἀρχῆς τὸ πνεῦμα μας ἦτο τοιούτον, ὡς καὶ τοῦ λοιποῦ ἔθνους, μόλον τοῦτο διὰ τὴν θέσιν τῆς καὶ τὰς περιστάσεις υποχρεώθημεν νὰ εἴμεθα ὑπὸ τὸν ζυγὸν καὶ νὰ υποφέρωμεν με τὴν τύψιν τοῦ συνειδότος.

34. Γενικά Αρχεία του Κράτους, Γεν. Γραμματεία, φάκ. 12, αρ. 45. Ορθογραφημένο και ενανάνγνωστο. Δημοσιεύεται και από τον καθηγητή κ. Σπύρο Λουκάτο, Jean Capodistrias et la Macédoine, «Balkan Studies», τ. 16 (1975), σ. 77, αρ. εγ. 1. Αποκαθιστούμε το όνομα και το επίθετο του ενός απεσταλμένου από Χα#μιναγιότις Χα#πανου σε Χα#παναγιότις Χα#Ιωαννου. Δημοσιεύουμε τα έγγραφα στο μονοτονικό σύστημα, διορθώνουμε τα ορθογραφικά λάθη, διατηρούμε τους ιδιοματισμούς και την ιστορική ορθογράφηση δημοσιεύοντας μόνο τις υπογραφές ως έχουν.

000000 00140031 5191010100
 000000 00140031 5191010100 000000 00140031 5191010100
 000000 00140031 5191010100 000000 00140031 5191010100

235

1782 Քրիստոսը 17

Προς τον πανηγυρισμό των φιλολογικών και ιστορικών εορτών του Γένους, δού-
λικοι προσκυνήσαν.

[illegible]

35. ΠΑΚ, Γεν. Γραμματεία, φκκ. 18, σφ. 105. Αποφασίζει να υπολογισθεί το έγγαμο ο συνταξιούχος του Δ. Χατζηγιαννάκης ή Δημιτρίουδης. Θέτει, όμως, τη σφαιραδικά που ενέχει ως έμφυλη κληρονομία την ηλικία και να υπολογισθεί: «ΦΡΑΤΙΣ ΤΗΣ ΝΗΟΧΥ ΘΑΣΟΥ ΕΤΟC ΑΔΙ6». Είναι καθορολογισμένο και εννοια διαβάρετα. Δη- ποισμένα και αυτό από το Στργο Νοματο, 0.π., σ. 78-79.

τρίδα των αντίκρου εις Καβάλα· και εβαστάξαμεν από αυτούς τους εχθρούς μόνον πέντε ομού με τον βεκύλην του αγά μας· και τους έχομεν πεφυλαγμένους· και επειδή ως τώρα δεν ήτον καιρός καθώς το γνωρίζετε, ηξεύρετε καλά τι ετραβήξαμεν εις όλα αυτά τα χρόνια, τόσον από το δυσβάστακτον παντοτινόν τυραννικόν βάρος του εχθρού, όσον και από τας αδιακόπους και πολλές εξόδους καθημερινάς, αδιακόπους και πολυεξόδους διανοχλήσεις των ομοεθνών διαφόρων και πολλαχόθεν ομογενών μας. Τούτα κατά πάντα γνωστόν σας είναι και από πολλούς άλλους. Τώρα όμως καθώς εφθάσαμεν και ημείς διά να γνωρίσωμεν από τας ειδήσεις οπού μανθάνομεν, εφάνη καιρός επιτήδειος όσον εις εμάς τόσον και εις τους ομογενείς μας διά να βάλωμεν τον σκοπόν μας εις πράξιν διά να γλιτώσωμεν ανυπόφερτα καθημερινά μας δεινά. Όθεν και εξηγέρθημεν άπαντες κατά του ασεβεστάτου και απανθρωποτάτου τυράννου και συναγωνιζόμεθα τα του εχθρού ομού με τους γνωστούς καπιτανέους. Λοιπόν ικετεύομέν σε θερμώς άπαντες οι πτωχοί ομογενείς σου αδελφοί διά να φυλαχθώμεν και να οδηγηθώμεν με καμμίαν συμβουλήν σου, επειδή ο τόπος ετούτος έχει και την απέναντι στερεάν πολλά πλησίον και ημπορεί καμμίαν φοράν να μας επιβουλευτούν από τους πλησίον εχθρούς, οι οποίοι καθώς τους γνωρίζετε, όχι μόνον πολλοί (είναι), αλλά και τολμηροί και δυνατοί, και επειδή έχητε όλους τους δυνατούς τρόπους, προσπίπτομεν εις τους πανεκλάμπρους αυτοίς πόδας, ίνα εύρωμεν διά σου τα δίκαια δικαιώματά μας, προβλέποντάς μας πολέ[β]μου εφόδια και τα προς ζωοτροφίαν μας· προκηρύττοντας αυτούσε εις τα νησία πανέκλαμπρον προκήρυξιν διά να περιπλέουσι εδώ εις το πτωχικόν νησίον πλοία εμπορικά με ελληνικήν σημαίαν με ζαχιρέδες και βρώματα διά να ημπορέση ο λαός να οικονομηθή και να ζήση, επειδή ετούτος ο τόπος δεν εξαρκεί ζαχιρέν, ον ένεκα υστερούμεθα, και εις επιτυχίαν ημών και στερέωσιν του πατριωτικού τούτου πράγματος μένομεν εις τας διαταγάς σου με όλον το ευπειθές σέβας.

Τη 17 φεβρουαρίου 1828. Θάσου

Άπαντες οι του κοινού (τ. σφρ.) της νήσου Θάσου πτωχοί αδελφοί.

3³⁶

1828 φεβρουαρίου 17

Τω λογιωτάτω κυρίω ημίν κυρίω Δημητρίω αδελφικώς ασπαζόμεθα.

Με το αδελφικόν μας γραμμάτιον πρώτον μεν ερχόμεθα διά να ερευνήσωμεν και να εξετάσωμεν το αίσιον της αγαθής υγιείας σου· δεύτερον δε σας ειδοποιούμεν διά του παρόντος ότι από τον καιρόν οπού εκινήθησαν οι γνωστοί σου καπιτανέοι και επήγαμεν εις τον Λιμένα όλοι μαζί και επλοκάραμεν τους εχθρούς και ευθύς επροσκύνησαν, χωρίς οπού να μας ρίξουν ούτε ένα τουφέκι, και τους απεράσαμεν αντίκρου, χωρίς να τους πειράξωμεν το παραμικρόν, με όλα τα ψιλά άρματα τους, και

36. ΓΑΚ, Γεν. Γραμματεία, φάκ. 18, αρ. εγ., 106. Φέρει τη σφραγίδα της Θάσου και έχει γραφεί από το Δ. Χατζηγιαξή ή Δημητρούδη.

αντίπερά πλησίον από είναι αρκετοί φυλάγον την παραθαλάσσιαν· εις τας ένδεκα, ν. 11, του Φε[μ]βρο(υ)αρίου εμβήκαμεν εις τον Λιμένα· τους μεν Τούρκους τους εβάναμεν εις τα πλοιάρια και τους εστείλαμεν εις την Καβάλαν ομού με τα ψιλά άρματα τους, τον αγά τους ομού με πέντε, ν. 5, ανθρώπους τους εκρατήσαμεν και τους έχομεν φυλαγμένοι⁴⁰. Περικαλούμεν τον εκλαμπρότατον Κυβερνήτην να λάβητε την πρόνοιαν όσον διά τα στρατιωτικά μας τόσον και διά τα πολιτικά να μας προστάξετε και να μας ερμηνεύετε ό,τι είναι χρεία. Περικαλούμεν να μας σταλθούν μερικόν ζαϊρέν και πολεμοφόδια, επειδή δεν έχομεν· οι εχθροί είναι πολλά πλησίον· στέκονται εφοδιασμένοι· αν ήτον τρόπος να μας καταποντίσο(υ)ν· πρέπει να έχομεν τον τρόπον, να είμεθα έξυπνοι διά κάθε περίκον⁴¹, ο μη γένοιτο· ο τόπος έχει ανάγκη διά ζωοτροφίαν. Περικαλούμεν να σταλθούν προκηρύξεις εις τα νησία να έρχονται τα ανοιγόστια πλοία να οικονομείται ο λαός. Ταύτα και μένομεν με το προσήκον σέβας.

Αποστολάρας	Στηριανός	αθανάσις	γοιανάκης
Μαντινοχοροίτις	Μαντινοχορίτις	από χάσοικα	από χάσοικα
(τ. σφρ.)	(τ. σφρ.)	(τ. σφρ.)	(τ. σφρ.)

5⁴²

1828 Φεβρουαρίου 17

Προς τον κύριον Δημήτριον σοφολογιώτατον ασπαζόμενοι. 1828 Φε[μ]βρο(α)ρίου 17 από νήσον Θάσον.

Και μετά τον ασπασμόν[μόν] μας πρώτον ερωτούμε διά την καλήν σας υγείαν· αν ερωτάτε και διά λόγον μας χάριτι θεία καλώς έχομε έως την σήμερον. Τις απερασμένιν κινώντας τα γράμματα διά αυτόθεν εκινήσαμεν με το ασκέρι, επαείσαμεν και επλοκάραμεν τους εχθρούς υπό ήτον κλεισμένοι εις τόπον οπό ονομάζεται Λιμένας· είναι μαγαζία και γύρωθεν ταμπούρια με τοίχον και κανόνια, τους επερικινκλώσαμεν διά θαλάσσης και διά ξηράς· δεν μας έριξαν τουφέκι, παρά ευθύς επροσκύνησαν· την ώραν οπό διετρίβαμεν εις αυτό, έφθασεν εν πλοίον edikón μας από Σκόπελον· μας ίφερεν τας νέας και περίφημιν ειδήσεις διά τον ερχομόν του εκλαμπροτάτου κυβερνήτου Κα[μ]ποδίστρο(ια). Εχάρημεν λίαν· δεν δυνάμεθα να γράψωμεν οπόσσην χαράν ελάβαμεν εκείνην την ώραν και πάντοτε· αρχίσαμεν την φέσ(τα)ν· οι εχθροί έκαμαν σιείρι⁴³, όσον εκείνοι οπό είχαμεν κλεισμένοι, τόσον εκείνοι οπό είναι αντίπερα, πλησίον, αρκετοί και φυλάγο(υ)ν την άκρην, την θάλασ-

40. Λάθος στη σύνταξη. Έπρεπε να γράφει φυλαγμένους.

41. Ιταλική λέξη που σημαίνει κίνδυνος.

42. ΓΑΚ, Γεν. Γραμματεία, φάκ. 18, αρ. 104. Είναι κακογραμμένο και ανορθόγραφο. Φέρει στο τέλος τις σφραγίδες πέντε οπλαρχηγών. Ακολουθούν οι αναγραφές και η σημείωση της Γραμματείας της Επικρατείας.

43. Δήλωση υποταγής, συνθηκολόγηση.

[illegible]

σαν· εις τους ένδεκα του Φε[μ]βρο(υ)αρίου, ν. 11, εμβήκαμεν εις τον Λιμένα· τους μεν Τούρκους τους εβάναμεν εις τα πλοία και τους εστείλαμεν εις την Καβάλαν με τα ψιλά αρματά τους, τον αγά τους με πέντε ανθρώπους τους εκρατήσαμεν και τους έχομεν φυλαγμένοι⁴⁴. Περικαλούμεν, λογιώτατε, να έχης την πληρεξουσιότητα όσον διά τα στρατιωτικά μας τόσον και διά τα πολιτικά, να οικονομής τα πάντα ως καθώς είναι το πρόπον· η λογιότη σου είσαι αρκετός και δεν χρειάζεται ερμηνείαν από ημάς να είναι εις βάρος σου η υπόθεσίς μας· και μένομεν υπόχρεοι. Ταύτα και καλή αντάμωσιν να δώση ο άγιος θεός.

Αποστολάρας	Στηριανός	Θανάσις	γοιανακίς	κασανδριανός
(τ. σφρ.)	(τ. σφρ.)	(τ. σφρ.)	(τ. σφρ.)	(τ. σφρ.)

Στην ύα αναγράφεται: Χαιρετούμε τον κύριον Διαμαντήν Χ. Αναστασίον, ομοίως και τον Αναγνώστην. Λάβετε και μίαν ακόλαν χαρτί με βούλες ειδικές μας.

Στην πίσω σελίδα σημειώνεται: Λογιώτατε, αν ερθή λόγος διά να πληρωθεί το ικτιστάμι⁴⁵ της Θάσου και τάξετε, να δώσετε έως τας σαράντα χιλιάδες ή και σαράντα πέντε έως εις τας πενήντα χιλιάδες, δώσετε, αν επιδέχεται η θέσις μας, καθώς είναι συμφέρον, κλείσετε τα χρεωστικά και τα επίλοιπα τα δίδομεν εις μετρητά.

Στην τελευταία σελίδα αναγράφεται η διεύθυνση: Προς τον κύριον Δημήτριον σοφολογιώτατον Στ(α)γ(ει)ρ(ίτην) ασπασίως, οπό αν βρίσκι(τε).

Στην ίδια σελίδα σημειώνεται από τη Γραμματεία της Επικρατείας: 1427 οπλαρχ(ηγοί) από Θάσον. Αποστολάρα, Στεργιανού, Θανάση, Γιαννάκη και Θανάση Κασανδρινού από Θάσον 17 Φεβρουαρίου, ότι επήγαν εκεί, ότι έκλεισαν τους Τούρκους εις τόπον ονομαζόμενον Λιμένα, οι οποίοι επροσκύνησαν και έστειλαν όλους εις την Καβάλαν εκτός του αγά με άλλους πέντε, ότι έμαθαν τον ερχομόν του Κυβερνήτου και εχάρησαν, ότι αν πωληθούν οι πρόσοδοι της Θάσου να δώση ως 50 χιλιάδας γρόσια να τας αγοράση διά λογαριασμόν των.

6⁴⁶

1828 Φεβρουαρίου 17

» Την τιμιότητά σου κύριε Χ[#]Αναγνώστη ασπάζομέν σε (1)828 Φε[μ]βρο(υ)αρίου 17 από νήσον Θάσο.

Έλαβα τον χαιρετισμόν σας και χάρηκα λίαν· καλώς έγνωκα και διά τα όσα μοι γράφετε, όλα θα οικονομηθούν με το θέλημα του θεού· γνωστόν σας είναι ότι τις απερασμένες επαείσαμεν και επλοκάραμεν τους Τούρκους οπό ήτον εις τον Λιμένα· τους επερικικλώσαμεν διά θαλάσσης και διά ξηράς· Λοιπόν, χωρίς να μας ρίξο(υ)ν ούτε ένα τουφέκι, επροσκύνησαν· τους μεν Τούρκους τους εβάλαμεν εις τα

44. Το ίδιο συντακτικό λάθος αντί φυλαγμένους.

45. Πρόσοδος.

46. ΓΑΚ, Γεν. Γραμματεία, φάκ. 18, αρ. 110. Κακογραμμένο και ανορθόγραφο. Η σφραγίδα του καπετάν Αποστολάρα τίθεται στο τέλος.

[illegible]

πλοιάρια με τα ψιλά άρματα τους και τους εστείλαμεν εις την Καβάλαν, όθεν κατοικούσαν οι εχθροί· τώρα κατοικούμεν ημείς· τον αγά τους τον εκρατήσαμεν με πέντε ανθρώπους και τους έχομεν εις φύλαξιν. Ταύτα και καλή αντάμωσιν να δώση ο άγιος Θεός.

Αποστολάρας ΜΑθν

(τ. σφρ.)

Στην ώρα αναγράφεται: Στηριανός του ποτέ Παπαδημητρίου προσκυνώ.

Στην πίσω σελίδα αναγράφεται: Ακόμη, περικαλώ, ό,τι μανθάνεις διά την γολέτα και διά όλα τα πάντα να μας γράφεις ευθύς. Διά τα γράμματα οπό στέλνομεν διά κάτω να γένεις και η τιμιότη σου μοκαστής⁴⁷, να τα στείλετε με άνθρωπον πιστόν να τα ενχειρίσει τον λογιώτατον Δημήτριον.

Στην τελευταία σελίδα σημειώνεται η διεύθυνση: Τω τιμιωτάτω κυρίω Χ#Αναγνώστην Μαστιάστιον ασπασίως. Εις νήσον Σκόπελον.

7⁴⁸

1828 Φεβρουαρίου 17

» Λογιώτατε, δουλικώς προσκυνώ.

(1)828 Φε[μ]βρο(υ)αρίου 17 από νήσον Θάσον.

Ελάβομεν τα απεσταλθέντα γράμματά σας από Σύραν και τα γραφόμενα καλώς έγνομεν· από εδώ ετελείωσαν τα πράγματα καθώς ήθελεν ο Θεός και ημείς και όλοι οι ευρεθέντες εδώ χριστιανοί εκάναμεν ζάπι⁴⁹ το νησί· όθεν κατοικούσαν οι εχθροί, τώρα κατοικούμεν ημείς· από αυτόθεν να λάβεις την πρόνοιαν να οικονομήσεις τα πάντα, όπως σε φωτίση ο Θεός. Ασπάζομαι τον κύριον Διαμαντήν Χ#Αναστασίον, ομοίως και τον Αναγνώστην. Υγι(αί)νετε ίνα ανταμωθούμε με καλόν.

Στηριανός του ποτέ Παπαδημητρίου προσκυνώ

Στην ώρα σημειώνεται: Τον Συμεών και Ζαχαρίαν τους ασπάζομαι.

Στην πίσω σελίδα αναγράφεται: Στηριανός του Παπά ασπάζομαι τον κυρ Συμεών ομοίως και τον Ζαχαρίαν· να σας ενθυμί(σω) στο Συμεών να πάρεις τις παραγγελίες από σε είπα· ο καπετάνιος με λέγει να σοι ενθυμίσω να πάρεις δέκα οκάδιν παρούτι καλόν διά φο(ν)σέκια. Υγίαινε.

Σημειώνεται και η διεύθυνση: Προς τον κύριον Δημήτριον σοφολογιώτατον Στ(α)γ(ει)ρ(ίτην) ασπασίως οπό αν βρίσκετε.

47. Ταχυδρόμος.

48. ΓΑΚ, Γεν. Γραμματεία, φάκ. 12, αρ. 114. Κακογραμμένο και ανορθόγραφο.

49. Κατοχή.

Προς τους οπλαρχηγούς κ.κ. Καρατάσων, Γάρζων, Δουτιώνην, Μπάα, Καλαμίδεον, Γκιζιδών, Αποστολάδων, Ζογιάτάν και λοιπούς περὶ επιδημιούντες εἰς τὰς νήσους Σκόπελον, Σκιάθον και Ηλίοδεμον.

Επιθυμῶν να εἰσαχθῇ εἰς καθὲ μέρος τῆς επικρατείας ἡ απαιτουμένη εὐταξία και να εἰσφωσιν εἰς δραστηρίον ἐνέργειαν τὰ ὅπλα τῆς πατρίδος εἰς ταύτην τὴν κρῖσημιον περὶ τῶν ὁκοντῶν αὐτοελάω εἰς τὰ αὐτοῦ τον ναυαγ-χόν Α. Μισοβήην ἐπὶ τοῦ δικότου «ἡ Εἰλάδς», ὅτις θέλει ἐκτελέσῃ ἐπὶ τοῦτω τὰς διατάξεις μου.

Ὅσον ἐπιβαλὸς εἰς τὸ ἔθνος και εἰς τὴν Κυβέρνησιν λυπηρόν, ἀλλὰ τόσον εἶναι ἀνόκειον εἰς τὸν χαδακτιῆρα σας και μετὰ τὸν διὰ σας τοὺς ἰδίους, ἐν ὅλῳ τῷ ἔθνῳς με κοινην σὺντηνοσαν ἀγωνίζεσθαι ἥδη τὸν τελευταῖον υπἔρ πέντεως και πα-τρίδος ἀγῶνα εἰς τὸ ἥδη ἀνοιγόμενον νέον στάδιον, εἰς ἵδοναι να μελέντεσθαι μετὰ τοῦτων κοινῶν ἀγῶνων και να απαιτηθῶσθε με τὴν ἀγαθίαν ὅλην τὴν σταντιστικὴν σας δόξαν.

Ἡ Κυβέρνησις γνωρίζουσα καλῶς τὸ φιλοπολέμιον και τὴν ἀνδρείαν σας και ἐπιθυμοῦσα να σας ἀποκαταστήσῃ εἰς τὴν πατρίδα, σας διατάττει να να γι-νετα και μα εἰς σὺντητόχοι του παρόντος ἀγῶνος, και να φθάσθε ὅσον ταχύτερον εἰς τὸ σταντόπεδον τῆς Σαλαμίνος, ὅπου θέλετε λαβεῖ τὰς ἀναγκαῖας διατάξεις του περὶ των περσικῶν κινήσεων σας. Ὑπ' αὐτὸ τοῦτω διέταξε και τον ναυαρχόν Μισοβήην να σας μετὰβιβῶσῃ ὅλῳς εἰς τὴν Σαλαμίναν, ὅπου συνάγονται και ἀλλὰ σῶματα και εἶναι προετοιμασμένα τροφὰι και λοιτὰ ἀναγκαῖα.

Ἐσθῆτε, λοιπόν, ὅλοι με ἀδελφικὴν οἰκνοσίαν και ἀφιλονοτες κατὰ μέρος καθὲ ἀντιλήψαν να κατονοσῶσθε ὅλοι προθύμως εἰς τὴν φωνὴν τῆς Κυβερνήσεως, και μετὰ ἀντιλήψαντες ὅτι ἡ μελλοῦσα διαγωγή σας εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία θα στανδῶσῃ ὅλα τα δικαιώματα σας, θα δέξῃ τὸν χαδακτιῆρα ἐκαστου, θα στανδῶσῃ τὰς προτιτῆρας ἐκδοῦλῆσεις σας και θα σας ἐκτιμῆσῃ κατ' ἀξίαν ἐνώπιον του Κυβερνήτου σας. Πιδολαμβάνω ὅμως να σας εἰπῶ ὅτι ὁποῖος εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος και φα-νὲ ἀπείθεῖς εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς Κυβερνήσεως, ὁ τοιοῦτος θέλει ἐπιούθῃ εἰς τὸν αὐτόν του ὅλην τὴν ἀνανδκτικὴν και κατανδῶσῃ τῆς.

Τῇ 17 Φεβρ. 1828

Ο Κυβερνήτης

(τ. υπ.)

Ο Γραμ. τῆς Επικρατείας

Ζ. Τρ.

9⁵¹

1828 Φεβρουαρίου –

Προς τους αγαπημένους μας κύριον Συμεών και κύριον Ζαχαριάν αδελφικώς χαιρετούμεν· 1828 Φεβρουαρίου εν Θάσω.

Μετά την ακριβή μας ερευνόιαν σας φανερώνομεν ότι ημεῖς ἐδὴ τὴν ὥραν ὁποῦ ἐκινήσατε ἤλθαμεν εἰς τὸν Λιμένα καὶ ἐπλοκαρίσαμεν τοὺς Τούρκους καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἐπροσκύνησαν χωρὶς νὰ ρίξουν κανέν τουφέκι· ἐκείνο ὁποῦ ποθοῦσαμεν τὸ οἰκονόμησεν ὁ Θεὸς ὡς ἐπρεπε· καὶ τὴν ἰδίαν ὥραν μας ἤλθεν καὶ ἀγγελία ἀπὸ τοῦ Σκόπελον καὶ ἐμάθαμεν τὸν ἐρχομὸν τοῦ ἐξοχωτάτου καὶ φιλογενοῦς ἡμῶν κόμη Καποδίστρια, καὶ ἐκάμαμεν τὴν πρέπουσαν φέσταν· μετὰ ταῦτα ἐμβήκαμεν εἰς τὸν Λιμένα, τοὺς μὲν Τούρκους ἐστείλαμεν ἀντίκρυ μετὰ ψιλὰ ἄρματα τοὺς, τὸν δὲ μεγάλον διοικητὴν τῶν με πέντε ονομάτων⁵³ τοὺς ἐκρατήσαμεν καὶ τοὺς ἔχομεν ἐδὴ· λοιπὸν πασχίσητε καὶ τοῦ λόγου σας ἀπὸ αὐτοῦ, πρῶτον νὰ παρακαλεῖτε τοὺς ἐν θαλάσῃ πραγματευταί ὁποῦ νὰ μας προφθάσουν με σιτάρι, καθότι ὁ τόπος νυστερεῖται ἀπὸ ψωμί, καὶ δεῦτερον νὰ κοιτάξετε αὐτοῦ τὸ οἰληγορότερον νὰ μπητίσητε, νὰ πάρετε καὶ δέκα οκάδες μπαρούτι. Ταῦτα καὶ υγιαίνετε, μένομεν δε.

Αποστολάρας

Στηριανός

(τ. σφρ.)

(τ. σφρ.)

Στὴν ὡς ἀναφέρεται: *Νὰ κοιτάξετε τὰ ὅσα σας εἶχαμεν παραγγεῖλει νὰ τὰ πάρητε ἀφεύκτως τὰ ρουχικά που σὲ παρήγγειλα Ζαχαργιά ἀφεύκτως νὰ κάμει τὸν τρόπον νὰ τὰ πάρεις.*

Στὴν 4η σελ. σημειώνεται ἡ διεύθυνση: *Πρὸς τοὺς τιμωτάτους κύριον Συμεὼν καὶ κύριον Ζαχαριάν. Εὐτυχώς. Εἰς Αἴγινα, ὅπου ἀν ἐυρίσκονται.*

10⁵⁴

1828 Φεβρουαρίου –

Πρὸς τὴν φιλάτην μοι γυνὴ Μετάξω ἀκριβῶς τὴν χαιρετῶ.

1828 Φεβρουαρίου ἐν Θάσῳ

Μετά τὴν ἀκριβὴν μοι ἐρευνόιαν ἐρχομαι νὰ σας φανερώσω διὰ τὴν υγείαν μου ὅτι μέχρι τὴν σήμερον εἴμεθα καλὰ με ὅλους τοὺς συντροφους· με τὸ παρὸν θέλετε βεβαιωθεῖ ὅτι ημεῖς τὴν ὥραν ὅπου σας προέγραψα με τὸ μηξίλι, τὴν ἰδίαν ὥραν ἐπήγαμεν εἰς τοὺς Τούρκους, τοὺς ἐπλοκαρίσαμεν καὶ ἐπροσκύνησαν· λοιπὸν τώρα ἐδιορθώσαμεν τὰ πράγματα ὡς ἤθελεν ὁ Θεὸς καὶ προσμένομεν μέρα με τὴν μέρα

51. ΓΑΚ, Γεν. Γραμματεία, φάκ. 18, ἀρ. 116.

52. Δὲ γνωρίζω ἀν εἶναι σκοπελίτικος ἰδιοματισμὸς καὶ ἀντὶ τὴν ἀναγράφει το. Τὸ ἴδιο καὶ τὸ φυλάγουν τὸ γράφουν φυλάγον.

53. Καὶ σήμερον ἀναφέρεται ἡ λέξις νομῆτοι, που σημαίνει ἄνθρωποι.

54. ΓΑΚ, Γεν. Γραμματεία, φάκ. 18, ἀρ. 115. Εὐανάγνωστο με τὴ σφραγίδα τοῦ καπετάν Στηριανοῦ στο τέλος.

προσμενόμεναι και το μνησί, να μιας έλθουν από κάτω προκηρυχθείς και κοιτάξετε από αυτούς τι λογής είναι τα πρόγνηματα. αν είναι η θάλασσα πασιγική να με στείλεις τα γούρτα μου να αλλάξω. Στείλας μου κανέν μαντήλι διά το κεφάλι μιν γάλον· αυτού οπου στέλνω τον Μιχάλη κοιτάξετε το καλίδεγον. Ταύτα και καλήν αντήμισιν. Μέω δε ο αγαπητός σου ανήρ Στήγανός.

(τ. σφδ.)

Κάτω από τη σφραγίδα αναγράφεται: Την εκκλησία αν ετέλειωσαν η όχι δεν ηξέυδω· φανερώσε με όπως και τις εικόνες οπου έχω πασαρχειμένους γόδια 35 η μία και τον έχω δοσμένους πασάδες· δώρησε να ιδείς τι την έχω δοσμένους.

Τα παμφιλίατά μοι παιδιά Πέτρον και Δοκίμα και Δημητρίδακη τα γλυκοαστάζομαι κατά πολλά.

Στην ίδια σημειώνεται: Να δώσεις την ομολογίαν του μακαρίτου του Μιχάλη να πείρει να πείρει τα γόδια και αν δεν μπορέσει να με πείρει, να τον δώσεις χίλια γόδια να πείρει οτιδήποτε να με στείλει.

Στην 4η σελ. αναγράφεται η διεύθυνση: Προς την φιλιότητα μοι γυνή Μετάξω. Ευτυχώς. Είς Γάσσα, εις Μαχαλά Κλήμα.

11⁵⁵

1828 Φεβρουαρίου 17

Προς τον τιμωτάτον κήριον Ι. Μιχάλη αδελφικώς ασπάζομαι. 1828 Φεβρουαρίου 17 εν Θάσω.

Μετά τον ασπασμόν μου σε φανερώνω ότι έλαβα το γράμμα σου και έχω την υγίαν σας. αν εδωτάτε και περί εμού με την δύναμιν του Θεού ελπίθα καλά· και τα την ώρα, αδελφε κηρ Πασχάλη, η τιμιότη σου είσαι ακριβός και καταλαβαίνεις τα ενόητα παρὰ ανθρόπων· λοιπόν να εξετάσεις καλά και να με φανερώσεις τίποτες σημειώοντα διά να ημπορέσω να καταλάβω τα τρέχοντα. Ταύτα και καλήν αντήμισιν· μέω δε ως αδελφός σου.

Στήγανός

(τ. σφδ.)

Στην πίσω σελίδα αναγράφεται η διεύθυνση: Προς τον τιμωτάτον κήριον Πασχάλην. Ευτυχώς. Είς Σκόπελον.

12⁵⁶

1828 Φεβρουαρίου 17

Προς την φιλιότητα μοι γυνή αδελφικώς χαιρετώ 1828 Φεβρ. 17. Ενθάδε.

55. ΓΑΚ, Γεν. Γραμματεία, φάκ. 18, αρ. 112. Εναντιώνω με τη σφραγίδα του κατεστάν Στήγανου στο τέλος.

56. ΓΑΚ, Γεν. Γραμματεία, φάκ. 18, αρ. 108. Καθαρσμογρημμένο και ευαγγέλιωτο.

Με το παρόν έρχομαι να σε φανερώσω διά την υγείαν μου ότι μέχρι την σήμερον είμεθα καλά ως θέλει ο Θεός· ημείς θέλετε μάθει ότι κατά το παρόν δεν ημπορώμεν να έλθωμεν· μόνον να οικονομηθήτε καλά έως ότου να σας απολαύσωμεν με υγείαν· την Λεημονιά την γλυκοσπάζομαι κατά πολλά· ήθελα να σας στείλω μερικό λάδι· όμως δεν οικονόμησα· με δεύτερον θέλω σας στείλω ταύτα και καλήν αντάμωσιν να δώσει ο Θεός· μένω δε. Ο ανήρ σου Παύλος.

Πίσω αναφέρεται η διεύθυνση: Το παρόν να δοθεί εις το σπίτι του Παύλου. Ευτυχώς. Εις Κλίμα.

13⁵⁷

1828 Φεβρουαρίου 17

Τη 17 Φεβρουαρίου 1828 Θάσον

Αγαπημένε μου Γεώργη χαίρεις αυτού· αυτού να προσέχεις τα σπίτια μας καλά όσο να έλθουμε και ημείς. Εδώ εμάθαμε διά τον πιντιρμέ οπού σου άφησα αυτού να παίρνεις από τους κιριστέδεις, ότι πως σου ανγκάλεσεν ο Νικολής στην Σκόπελον και σου επήρι τα γρόσια όπου είχες παρμένα οπίσιν· και αν ούτους, καθώς αληθές ο λόγος οπού έμαθα, μέτρα τα ξύλα, να ηξεύρεις την ποσότητα οπού βγάλι ο κάθι ένας, και σαν έλθου εγώ κάτου, διορθώνονται τα πράγματα· έχεις ένα χρέους να του γυρέψεις τον πιρμε(τέ)· αν σου δώσει καλώς· αν δε σου δώσει γίνεται καλιότερον το πράγμα· με το ίδιον καϊκι να μου φανερώσεις πώς ακολούθησαν τα πράγματα· ταύτα και μένω· από όλους τους συντρόφους χαιρετίσματα. Χαιρετίσματα και εις το σπιτικόν μου έως τον Πάσχα· αν δεν έλθουμε να κοιτάξεις, αν εύρεις μονστιρή, να πουλείς τα κατζίκια· και αν δεν έχει η Ανγγελίνα χαρτζιλίκι, να την κυβερνήσεις, όχι αλλού.

αθανάσις Σαραφιανός

(τ. σφρ.)

14⁵⁸

1828 Φεβρουαρίου 17

Προς τον λόγιον κύριον Παύλον αδελφικώς ασπαζόμεθα

1828 Φεβρουαρίου 17 εν Θάσω

Μετά την ακριβήν μοι ερευνόιαν έρχομαι να σας φανερώσω και διά την υγείαν μου ότι μέχρι την σήμερον είμεθα καλά· έλαβα και το περιπόθητόν μοι αύτις γραμμα και εχάρην διά την υγείαν σας· με το παρόν θέλεις βεβαιωθεί ότι διά τα ρούχα οπού έχω εις την Λεημονιά, εάν καταλάβεις ότι είναι ειρήνη εις το πέλαγον⁵⁹, να με

57. ΓΑΚ, Γεν. Γραμματεία, φάκ. 18, αρ. 111. Στο τέλος τίθεται η σφραγίδα του Σαραφιανού, που αναγράφει: «ΘΑΝΑC CΑΡΑΦΙ 1807».

58. ΓΑΚ, Γεν. Γραμματεία, φάκ. 18, αρ. 109. Στην τελευταία 4η σελ. σημειώνεται η διεύθυνση του παραλήπτη.

59. Δε γνωρίζω αν είναι ιδιοματισμός ή πρέπει να διορθωθεί σε πέλαγος.

[illegible][illegible]

1561
1828 Φεβρουάριον 17
Προς τον κύριον ματοτοδό-Γεώργιον ἀδελφικῶς ἀποδίδομαι
1828 Φεβρουαρίου 17
Μετά τον αστασμόν μου ἐρχομαι να ἐγερθῶ διὰ την υγιάν σας και δειντέρον
σε φανερώων ὅτι διὰ την ομιλίαν ὅπου ἔχετε με το Ζαχαργιά διὰ το λαδίσως παγ-
ματευτεῖς να το πράξεις, εἰδέτην να το δώσωμιν εὐχαλονοῦν· κα αν πάλιν το πράξεις,
φανερώε με να το κερτήσω. Ταῦτα και καλήν ἀντιμεσῶν. Μένω δε. Στήριανός

60. Σημειώξεψεις, συγκεντρώνουσις.
61. ΓΑΚ, Γεν. Γραμματεία, φάκ. 113. Στο τέλος τήθεται η σφραγίδα του κατεστάλ Στρατιωτικού.

Πολυγυρνού. Ευτυχώς. Εις Σκόπελον.

16⁶²

1828 Φεβρουαρίου 16

Υγεία και χαιριτίματα, αδελφέ μου Δημήτρη, πατζανάκη, αδελφικώς χαιρετώ ομοίως και του Γιάννη του νουνό μου και την συμβία μου την Κατερίνα χαιρετώ ομοίως και την πιθιρά μου την φιλώ το διξί το χέρι και όλους τον(ς) εδικούς μου χαιρετώ· το γράμμα του έλαβα και εκάρηκα διά την καλήν σας υγείαν· αν ερωτάτε διά λόγου μας έως την σήμερον είμεστε καλά σαν θέλει ο θεός· μου γράφετε να έρθου κάτω· τώρα δεν πορώ να έρθω διά την ομολογίαν· μόνον αν πορέσουν να ξιπιρδέψου ογλήγορα, θα έρθου προστά από το Πάσχα· και δεν πορέσουν να έρθου, θα έρθουμι ξόλαπλά⁶³· και μην έχετε καμιά υποψίαν κόπουν· δεν έχουμι, διατί μας εκράτησι ο τόπους, και μην έχετε κόπουν. Ταύτα και καλή αντάμωσιν να δώσει ο θεός.

Βληβαρίου 16 1828. στέριος κολονας γραφο.

17⁶⁴

1828 Μαρτίου 3

Εξοχώτατε Κυβερνήτα

» Εις την α^{ην} Φεβρουαρίου εκινήσαμεν διά την Κυβέρνησιν, καθ' οδόν εμάθομεν και την έλευσιν του κοινού μας πατρός, και ήτον εις ημάς ευκταιότατον να εμφανισθώμεν ως τάχιστα, αλλ' ο καιρός και αι περιστάσεις εβράδυναν άχρι τούδε την πλήρωσιν της εφέσεώς μας.

Οι πατριώται μας Θάσιοι μετά των απ' αρχής της επαναστάσεως συγκατοίκων των Μακεδόνων, προσέχοντες πάντοτε εις ον είχαν ανέκαθεν πατριωτικόν σκοπόν, επολιτεύοντο την δυναστείαν, διά το της ανάγκης άλλως ανοικονόμητον.

Οι δυνάσται μετά το καύσιμον του στόλου των έλαβον διαφορετικά μέτρα δι' όλας τας Μακεδονικάς παραλίας και την εις αυτάς γειτνιάζουσαν νήσον μας, διεβίβασαν εις το Άγιον Όρος εκ νέου φρουράν επέκεινα των χιλίων, είχαν σκοπόν, και σκοπόν απαράβατον, να κάμουν το ίδιον και διά την νήσον μας, μη εξαρκούμενοι εις ην είχαν εν εκείνη φρουράν, ικανήν ούσαν μόνην να φέρη τον όλεθρόν μας, και εν ταυτώ είχαν απόφασιν να πάρουν εκείθεν ως ενέχυρα δήθεν όλους τους προκρίτους του τόπου και όλα σχεδόν εν γένει τα φίλτατα των λαών νέους τε και νεάνιδας, καθώς και εκείθεν από εν μόνον χωρίον λεγόμενον Ερεσόν ήρπασαν δεκατέσσερα.

62. ΓΑΚ, Γεν. Γραμματεία, φάκ. 18, αρ. 107. Ανορθόγραφο.

63. Προ του Πάσχα (ξώλαμπρα).

64. ΓΑΚ, Γεν. Γραμματεία, φάκ. 24, αρ. 67. Καθαρογραμμένο και ευανάγνωστο. Είναι γραμμένο από το Δ. Χατζηγαξή ή Δημητρούδη χωρίς καμιά σφραγίδα. Φαίνεται πως βρισκόταν στον Πόρο, γιατί γράφτηκε εκεί. Είναι δημοσιευμένο και από το Σπίρτο Λουκάτο, ό.π., σ. 79-81.

που, μετά το φθάσιμον εκεί της θαλασσίου δυνάμεως.

Εἰς Σύραν εἶναι δύο πλοῖα ἐμπορικὰ φορτωμένα ἀπὸ τέσσαρες ἕως πέντε χιλιάδες κοιλὰ σιτάρη διὰ ἐκεῖ, ὡς ἐννοηθέντες οἱ ἐμποροὶ με ἡμᾶς, καὶ ἄλλο δὲν περιμένουν, εἰ μὴ τὴν ἄδειαν τῆς ἐξοχότητός σου, καὶ ἐπειδὴ ὁ τόπος ἐκεῖνος ἔχει τὴν μεγίστην ἀνάγκην ἀπὸ τροφάς, παρακαλοῦμεν νὰ ἐκδοθῇ ἡ ἀδεία ὅσον τάχιστα. Μένομεν δὲ με ὅλον τὸ προσήκον σέβας καὶ τὴν ἀκράν ὑπόκλισιν.

1828 Μαρτίου 3 ἐν Πόρῳ.

Οἱ ἐκ Θάσου ἀπεσταλμένοι
Ταπεινοὶ πατριῶται
» ἀναστάσις βασηλήου
» σημεὸν ἠοᾶνου
» ζαχαρίας γριγορίου

18⁶⁵

1828 Μαρτίου 3

Ὁ Κυβερνήτης τῆς Ελλάδος

Πρὸς τὸν ναύαρχον κύρ. Α. Μιαούλην

Ἐλαβεν ἡ Κυβέρνησις τὰς ἀπὸ 22, 25, 28 Φεβρουαρίου ἀναφοράς σου καὶ ἐγκρίνει ὅλα ὅσα ἐπραξες, καθὼς τὴν ὁποῖαν δίδει γνώμην τόσον περὶ τῶν εἰς τὰς νήσους Σκόπελον, Σκιάθον καὶ τῶν πέριξ ευρισκομένων ὀπλαρχηγῶν, ὅσον περὶ τῆς ταχείας ἐξοπλίσεως καὶ ἀποστολῆς τινῶν γολετῶν καὶ ἄλλων μικροτέρων ἐκ τῶν συλληφθέντων πλοίων εἰς καταδρομὴν τῶν μενόντων πειρατῶν.

Εἴαν ἡ κορβέτα «Ύδρα» ἦτον ἐκεῖ, ἤθελεν σταλεῖ ἀμέσως, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀκόμη δὲν ἐπέστρεψεν ἀπὸ Γραμβούσας, καὶ με τὴν ἐπιστροφὴν τῆς θέλει ἔχει χρεῖαν ἐπισκευῆς, ἡ Κυβέρνησις καταγίνεται νὰ πέμψῃ ἐνοπλὰ τινα πλοῖα ἐκ τῶν συλληφθέντων ἐπὶ τοῦ παρόντος, θέλει δὲ διορίσῃ κατ' αὐτὰς καὶ τὸν πλοίαρχον Ἀντώνιον Κριεζή νὰ μεταβῇ με τὸ πλοῖόν του εἰς Θάσον διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ καὶ ἐκείνην τὴν νήσον ἀπὸ τοὺς ναύτας τυράννους τῆς καὶ τὰ ἐκεῖ πειρατικά νὰ συλλάβῃ.

Ἐν ὧ ἡ Κυβέρνησις ἐπαινεῖ τὸν ὁποῖον κατέβαλες ζήλον εἰς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ καταδιωγμοῦ τῶν πειρατῶν, ὅχι ὀλιγότερον εὐχαριστεῖται πληροφορουμένη ἐκ τῆς ἀναφοράς σου ὅτι ἐσπευσες νὰ φθάσῃς εἰς Χίον.

Ἡ δυστυχὴς αὕτη νήσος τρέχει καὶ ἐξωτερικὸν καὶ ἐσωτερικὸν κίνδυνον. Ἡ Κυβέρνησις ἐλπίζει ὅτι ἡ παρουσίᾳ σου ἐπὶ τοῦ ἐλληνικοῦ δικρότου θέλει τὴν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸν πρῶτον...

65. ΓΑΚ, Γεν. Γραμματεία, φάκ. 24, σφ. 12. Ορθογραφημένο καὶ εὐανάγνωστο.